

Základní škola a mateřská škola Častolovice

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motto: „ Láska k člověku vychází z lásky k přírodě “

*Na světě je
přece krásně*

Obsah

- 1 Identifikační údaje o škole**
- 2 Charakteristika školy**
- 3 Podmínky předškolního vzdělávání**
  - 3.1 Materiální a hygienické podmínky
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3. Psychosociální podmínky
  - 3.4 Personální a pedagogické podmínky
  - 3.5 Organizační zajištění
  - 3.6 Spoluúčast zákonných zástupců
  - 3.7 Řízení mateřské školy
- 4 Organizace vzdělávání**
- 5 Charakteristika vzdělávacího programu**
  - 5.1 Pravidla pro tvorbu třídních programů
  - 5.2 Pravidla pro cílenou diagnostickou činnost
- 6 Hlavní cíle předškolního vzdělávání**
- 7 Metody a formy vzdělávací práce**
- 8 Vzdělávací obsah**
- 9 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami**
  - 9.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně
  - 9.2 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných
  - 9.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 9.4 vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem
- 10 Distanční výuka**
- 11 Podpora tělesného rozvoje a zdraví – pravidelné činnosti**
- 12 Doplňkové aktivity**
- 13 Pedagogická práce učitelky MŠ v souvislosti s pedagogickými zásadami**
- 14 Dětská práva, jak jsou uplatňována v naší mateřské škole**
- 15 Evaluační systém**
  - 15.1 Časové rozvržení vlastního hodnocení
  - 15.2 Struktura vlastního hodnocení školy

1 Identifikační údaje o škole

Od roku 2006 tvoří se základní školou a školní jídelnou jeden právní subjekt s názvem:
Základní škola a mateřská škola Častolovice se sídlem: Komenského 209, 517 50 Častolovice

IČO: 701 888 74

tel.: 494 377 356

e-mail: skolka@zs-castolovice.cz

Statutární zástupce školy:	Mgr. Martin Odl
Zástupce ředitele pro ZŠ:	Mgr. Irena Lohniská
Zástupce ředitele pro MŠ:	Barbora Svačinová, DiS.
Vedoucí školní jídelny:	Petr Papáček
Zřizovatel školy:	Městys Častolovice zastupovaný starostou Ing. Zdeňkem Prausem

Na vzniku tohoto ŠVP se podílel kolektiv pedagogických pracovníků.
Č.j. MŠ/ 57/2010

ŠVP je zpracován na dobu neurčitou, aktualizován v září 2024.
Schválen na pedagogické radě dne 30. 8. 2024.

2 Charakteristika školy

Naše mateřská škola se nachází v obci Častolovice v podhůří Orlických hor. Společně se základní školou a školní jídelnou tvoří samostatný právní subjekt téměř uprostřed obce v klidném prostředí.

Mateřská škola je trojtřídní, pavilónového typu, s kapacitou 72 dětí tří až šestiletých. Součástí je vlastní prádelna a sušárna. Všechny třídy mají vlastní sociální zařízení, umývárnu se sprchovým koutem, šatnu a kuchyňku k výdeji jídla a mytí nádobí.

Každá třída a přilehlá herna se využívá během celého dne. Po obědě se herna mění v ložnici, kde se rozkládají lehátka pro odpolední odpočinek dětí.

Rozlehlá zahrada, která obklopuje celou naši mateřskou školu, poskytuje dětem dostatek pohybu po celý rok. Hojně jsou využívána dvě pískoviště a veřejné dětské hřiště, které sousedí přímo s naší školní zahradou. Podařil se nám vysázet živý plot ze zelených tují, odděluje školní zahradu od veřejného dětského hřiště. Rádi bychom tujemi oddělili i přilehlé zahrady.

Za zmínku jistě stojí i krásné okolí školy, které využíváme k pravidelným pobytům venku. Častým cílem našich vycházek je zámecký park a přilehlá obora s dančí a jelení zvěří, mini zoo, místní Bažantnice, nedaleký les a rybníky či Sokolská zahrada.

Pracujeme podle Školního vzdělávacího programu „Na světě je přece krásně“, nabízíme dětem kvalitní standardní i nadstandardní péči (akce pro rodiny a děti, plavecký kurz, lyžařský kurz, výlety, exkurze atd.). Nemalou pozornost věnujeme spolupráci se zákonnými zástupci a jejich informovanosti. K tomu nám slouží třídní schůzky, individuální konzultace, nástěnky v šatnách, vývěsní skříňka před školou a webové stránky.

Tradicí se již stala spolupráce se základní školou, místní knihovnou, zahrádkáři, sborem dobrovolných hasičů a SPOZ. Několikrát za rok se účastníme vítání občánků.

V naší mateřské škole pracuje 6 kvalifikovaných učitelek, střídavě dvě asistentky pedagoga, a dvě provozní pracovnice, z nichž jedna zajišťuje částečně funkci školního asistenta. Svým jednáním a chováním přispívají k tomu, aby se dítě v naší mateřské škole cítilo maximálně šťastně.

Školní rok 2024/2025

Charakteristika třídy Berušky

Ve třídě Berušek je nyní zapsáno 18 dětí, z toho 12 chlapců a 6 dívek. 13 dětí je z Častolovic a 5 dětí jsou z blízkého okolí. Dvě děti mluví jiným mateřským jazykem, než je čeština – pochází z Ukrajiny. 14 dětí ve věku 3-4 roky, 4 děti 2-3 roky.

Děti vzdělávají paní učitelky Iveta Šotolová, DiS. a Iveta Školníková. O úklid se stará paní Zuzana Tomšová.

Hlavním cílem obou učitelek je prostřednictvím všech činností vytvoření fungujícího kolektivu, kamarádkých vztahů a prostředí, ve kterém se děti budou cítit bezpečně a příjemně. Rozvoj bude zaměřen na sebeobsluhu, začlenění do kolektivu, schopnosti a dovednosti podle individuálních potřeb dětí ve všech vzdělávacích oblastech.

Charakteristika třídy Sluníček

Třída Sluníček se nachází v 1. patře budovy MŠ. Je to heterogenní třída, 5 dětí ve věku 3-4 roky, 8 dětí ve věku 4-5let a 11 dětí ve věku 5-6let. Z toho je 11 dívek a 13 chlapců, 1 chlapec s odlišným mateřským jazykem (ukrajinština). Děti budou vzdělávány dle ŠVP „Na světě je přece krásně“ p. učitelkami: Milenou Plockovou, DiS. a Petrou Peškovou. Úklid třídy a školní asistentku zajišťuje Kateřina Kodešová.

Naší prioritou ve smíšeném kolektivu je tolerantní prostředí, být si vzájemně oporou a dobrými vzory, začlenit děti do kolektivu a pokračovat v rozvoji prosociálních vztahů ve třídě. Budeme se snažit plánovat a přizpůsobit styl práce i vzdělávací nabídku tak, aby se mohly zapojit všechny děti a nikdo nebyl z některých činností vyčleněn. Různorodost třídy budeme vnímat jako obohacení a příležitost k rozvoji respektu k sobě i ostatním.

Charakteristika třídy Motýlků

Třída Motýlků se nachází v přízemí budovy, je zde zapsáno 23 dětí ve věku 4-7 let, z toho 10 holčiček a 13 chlapců. 5 dětí s OŠD, 11 dětí ve věku 5-6 let a 7 dětí ve věku 4-5 let. Jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, PO3 a 1 hod. týdně vzdělávání se speciálním pedagogem.

Ve třídě Motýlků spolupracují učitelky Jana Boudková, Renáta Karešová, DiS. Učitelky mají dobrý vztah, spolupracují, na všem se spolu domlouvají, předávají si informace a společně se snaží, aby se dětem ve školce líbilo, aby se cítily dobře, aby se do MŠ těšily a také, aby měly podnětné prostředí, ve kterém se mohou učit a rozvíjet. Obě učitelky se spolupodílejí na vytváření Třídního vzdělávacího programu, ve třídě s učitelkami střídavě spolupracují dvě asistentky pedagoga – Soňa Burdychová a Kateřina Černá.

3 Podmínky předškolního vzdělávání

3.1 Materiální a hygienické podmínky

Prostory jednotlivých tříd jsou dostačující, zdravotně hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Ve všech třídách byl dětský nábytek nahrazen novým, který splňuje požadovaná kritéria dle RVP PV. Vybavení tříd hračkami a didaktickými pomůckami se snažíme dle možností neustále doplňovat. Ve třídách jsou zřízeny koutky a veškeré hračky jsou díky nábytku umístěny tak, aby si je děti mohly samy brát a bez problému zpětně uložit. Pro děti je ve dvou třídách k dispozici interaktivní tabule. Děti se samy se svými výtvarnými pracemi podílejí na výzdobě prostředí tak, aby dětské práce mohli shlédnout i jejich rodiče. Výtvarné práce jsou průběžně obměňovány.

Celá budova ZŠ a MŠ se dočkala rekonstrukce. Díky dotaci z fondu životního prostředí je celá budova zateplena a pyšní se novými okny i vchodovými dveřmi. Dále proběhla kompletní rekonstrukce sociálních zařízení pro děti i pro personál.

Budova mateřské školy je obklopena poměrně velkou zahradou, která dětem umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity. Výměna staré, nebezpečné dlažby za novou, zakoupení dřevěného domečku na hračky a tří nových herních prvků přispělo nejen k lepšímu pohybovému vyžití dětí, ale i k jejich bezpečnosti. Venkovní i vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Jedním z našich cílů je dovybavení a uspořádání školní zahrady pomocí architekta.

Ve vnitřních prostorách školy plánujeme výměnu podlahových krytin. Rádi bychom nakoupili zvlhčovače vzduchu na všechny třídy a klimatizaci do třídy v prvním patře. Plánované renovace jsme zařadili do koncepce.

Legislativní rámec hygienických požadavků tvoří zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí, ve znění pozdějších předpisů.

3.2 Životospráva

V naší mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však natolik flexibilní, že umožňuje organizaci jednotlivých činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuálním situacím (příchod i odchod dětí do MŠ, neplánované akce – události v MŠ).

Pobyt dětí venku je po maximální možnou dobu a lze ji upravit s ohledem na klimatické podmínky. (mráz pod – 10°, náledí, vichřice, inverze, ...).

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Dbáme, aby děti měly dostatek tekutin po celý den. K dodržování pitného režimu mají děti k dispozici nádoby s nápoji dle aktuální nabídky a vodu.

Děti nejsou do jídla nuceny, ale snažíme se, aby alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Ve dvou třídách si děti rozvíjí manuální zručnost sebeobslužnými činnostmi při svačinách. Mazání pečiva, nalévání nápojů ze džbánu atd.

Při odpoledním odpočinku se snažíme respektovat individuální potřebu spánku a odpočinku dítěte.

3.3 Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily bezpečně a spokojeně.

Paní učitelky i ostatní zaměstnanci respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Všechny děti v naší škole mají stejná práva i povinnosti. Nikdo není znevýhodňován či naopak. Volnost a osobní svoboda dětí je respektována do určité míry, která vyplývá z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád.

Paní učitelky vedou děti k aktivní spoluúčasti a samostatnému rozhodování při všech činnostech. Snaží se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a přispívá k navození vztahů a vzájemné důvěře.

Podporujeme děti v sebedůvěře, nebát se samostatně pracovat a rozhodovat, nebát se dělat chyby.

Dále u dětí rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou podporu a pomoc. Děti jsou seznamovány s určitými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídě utvořil kolektiv, ve kterém bude všem dětem dobře.

Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě a nenásilnou formou dbají na prevenci šikany a jiných patologických jevů u dětí. (viz. příloha "Preventivní program")

Nově nastupujícím dětem a jejich zákonným zástupcům nabízíme adaptační režim. Všechny děti jsou přiměřeně zatěžovány, vždy s ohledem na jejich možnosti.

3.4 Personální a pedagogické zajištění

V naší mateřské škole pracují učitelky, které splňují předepsanou odbornou kvalifikaci. O pořádek ve škole se starají dvě uklízečky. Všechny učitelky se sebevzdělávají, témata dalšího vzdělávání si vybírají samostatně.

Přímá práce pedagogických pracovníků je rozložena do 14 dnů (62 hodin), při střídání ranní a odpolední služby vždy tak, aby byla při všech činnostech v MŠ i mimo zajištěna optimální pedagogická péče. V každé třídě se učitelky překrývají při přímé pedagogické činnosti min. 2,5 hod. denně.

Všechny učitelky jednájí a chovají se v souladu se společenskými pravidly, metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí. Dodržují pravidla vzájemného kontaktu mezi učitelkami či zásady spolupráce se zákonnými zástupci. Péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci se zákonnými zástupci a školským poradenským zařízením.

3.5 Organizační zajištění

Provoz mateřské školy je od 6.15 hod. do 16.15 hod.

Od 6.15 hod. je v provozu třída Motýlků (scházejí se zde děti ze všech tříd), od 7.15 hod. je zahájen provoz ve třídě Berušek a ve třídě Sluníček. Odpoledne se děti rozcházejí do 15:00 hod. ze třídy Berušek a Sluníček, potom přecházejí do třídy Motýlků. Za pěkného počasí se děti rozcházejí ze školní zahrady.

Základní režimové činnosti týkající se organizačního chodu mateřské školy jsou dostatečně flexibilní (viz. "organizace dne"), což umožňuje upravovat jednotlivé intervaly dle aktuálních potřeb a okolností. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Pro vstup dětí a zákonných zástupců využíváme tři hlavní vchody, které jsou zabezpečeny kódem. Nebrání však bezpečnému úniku v případě požáru. Zákonní zástupci jsou poučeni, že nesmí nikomu svévolně umožnit vstup do budovy MŠ.

Dostatečně velké prostory třídy dětem umožňují pracovat v malých i velkých skupinách, individuální hry v koutcích a v neposlední řadě jim dává možnost se uchýlit stranou a neúčastnit se společných činností.

Každodenně jsou zařazovány zdravotní cvičení nebo řízené pohybové aktivity. Pro předškolní děti je organizován plavecký kurz. V zimě nabídka lyžařského kurzu v Olešnici v Orlických horách.

Kapacita jednotlivých tříd je 24 dětí.

3.6 Spoluúčast zákonných zástupců

O všem, co se odehrává v naší mateřské škole, jsou zákonní zástupci informováni prostřednictvím nástěnek v každé šatně, webových stránek <https://ms-castolovice.cz/>, WhatsApp skupin a osobním kontaktem s p. učitelkami na třídě.

Pořádáme společné akce s rodinami dětí – např. dílničky, rozsvícení vánočního stromu před MŠ, oslavy Dne matek, rozloučení s předškoláky.

Učitelky informují zákonné zástupce o prospívání jejich dítěte, o pokrocích v rozvoji i učení a v případě potřeby se domlouvají na postupu při jeho výchově i vzdělávání. Schůzky se zákonnými zástupci zařazují dle potřeby. Zákonným zástupcům je nabídnuto vyšetření školní zralosti ve spolupráci s PPP v Rychnově nad Kněžnou.

Ke zlepšení spolupráce i výchovně vzdělávací práce nám je nápomocen „dotazník“, kde se mohou zákonní zástupci vyjádřit k dění v naší mateřské škole, případně uvést své náměty a nápady pro další práci. Nově přijaté děti mají možnost se svými zák. zástupci navštívit naši MŠ ještě před zahájením docházky a seznámit se s novým prostředím.

3.7 Řízení mateřské školy

Jelikož tvoříme jeden společný právní subjekt se základní školou, vedením je pověřena zástupkyně ředitele školy pro předškolní vzdělávání. Ta vytváří prostředí vzájemné důvěry, tolerance, ponechává učitelkám dostatek pravomoci a respektuje jejich názory. Veškeré povinnosti a úkoly učitelek jsou jasně dány. Zástupkyně ředitele ve spolupráci s ostatními učitelkami vypracovává školní vzdělávací program.

Kontrolní a evaluační činnosti jsou zaměřeny na všechny oblasti týkající se jak provozu, tak i výchovně vzdělávací práce. Výsledky těchto činností jsou jedním z ukazatelů při plánování pedagogické práce či dalšího provozu mateřské školy.

Všechny učitelky spolu spolupracují, snaží se ke spolupráci motivovat i zákonné zástupce dětí.

4 Organizace vzdělávání

Naše MŠ má tři třídy. Děti jsou přijímány podle kritérií, která stanoví ředitel školy a jsou zveřejněna v dostatečném předstihu na webových stránkách mateřské školy. Děti jsou do tříd rozdělovány dle aktuálního složení přijatých dětí. V každé třídě pracují dvě učitelky se 24 dětmi.

Režim dne

Časy jsou pouze orientační, lze je přizpůsobovat momentálním potřebám dětí, zájmu dětí o danou činnost, počasí, plánovaným akcím.

Třída Berušky, děti 3–4 roky

- 6.15 – 8.15 - scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí
- 8.15 – 8.30 - ranní kruh – komunitní kruh, ranní cvičení (popř. relaxační cvičení, jóga)
- 8.30 – 9.00 - hygiena, svačina
- 9.00 – 9.20 - didakticky cílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách a individuálně
  - individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
  - jazykové chvílky
  - smyslové hry
- 9.20 – 11.30 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11.30 – 12.00 - hygiena, oběd
- 12.00 – 14.15 - odpočinek
- 14.15 – 14.45 - hygiena, svačina
- 14.45 – 16.15 - odpolední zájmové činnosti (hry, dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností)

Třída Sluníčka, děti 4–5let

- 6.15 – 8.00 - scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí
- 8.00 – 8.30 - ranní kruh – komunitní kruh, cvičení (popř. relaxační cvičení, jóga)
- 8.30 – 9.00 - hygiena, svačina
- 9.00 – 9.30 - didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách a individuálně
  - individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
  - jazykové chvílky
  - smyslové hry
- 9.30 – 11.40 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11.40 – 12.10 - hygiena, oběd
- 12.10 – 14.00 - odpočinek, náhradní klidové činnosti (II. pol.)
- 14.00 – 14.30 - hygiena, svačina
- 14.30 – 16.15 - odpolední zájmové činnosti (hry, dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností)

Třída Motýlci, děti 5–7let

- 6.15 – 8.00 - scházení dětí, ranní hry dle volby a přání dětí
- 8.00 – 8.30 - ranní kruh – komunitní kruh, ranní cvičení, (popř. relaxační cvičení, jóga)
- 8.30 – 9.00 - hygiena, svačina
- 9.00 – 9.40 - didakticky zacílené činnosti (záměrné i spontánní učení) ve skupinách a individuálně
- individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- jazykové chvílky
- smyslové hry
- 9.40 – 11.45 - příprava na pobyt venku, pobyt venku
- 11.45 – 12.30 - hygiena, oběd
- 12.30 – 14.00 - odpočinek, náhradní klidové činnosti
- 14.00 – 14.30 - hygiena, svačina
- 14.30 – 16.15 - odpolední zájmové činnosti (hry, dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností)
- 14.30 – 16.15 - odpolední zájmové činnosti (hry, dle zájmu dětí pokračování didakticky cílených činností)

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je zajišťováno minimálně v rozsahu 2.30 hod. denně. Povinné školní vzdělávání je stanoveno v rozsahu 4 hodin denně, a to od 8 hod. do 12.00 hod. Tato povinnost není v době prázdnin.

Organizace dalších aktivit

- plavecký výcvik
  - není povinný, účastní se hlavně předškoláci, případně je doplňují děti 4-5leté
  - jezdíme do Vysokého Mýta se smluvním autobusovým dopravcem
  - děti absolvují 10 lekcí pod vedením instruktorů plavání
  - s dětmi odjíždí vždy dvě učitelky, popřípadě asistent
  - jezdíme v dopoledních hodinách dle harmonogramu
- výlety
  - organizujeme výlety pěší i autobusem
  - v rámci zajištění bezpečnosti dětí se výletů někdy účastní i provozní zaměstnankyně
- lyžařský kurz
  - není povinný, účastní se, kdo má zájem
  - jezdíme v dopoledních hodinách
  - kurz je organizován lyžařskou školou Sky Energy school se zkušenými instruktory
  - dle počtu dětí s nimi jezdí 1-2 učitelky, (zajištění pomoci při sebeobsluze)

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Náš ŠVP je zaměřen na vytváření podmínek k bohatému smysluplnému a radostnému naplnění každého dne, který dítě ve škole prožije. Snažíme se dětem přibližovat tradice a zvyky k daným ročním obdobím. Obsah vzdělávání je v ŠVP rozpracován do tří integrovaných bloků. Každý blok obsahuje podtémata, která mohou mít různou délku, odvíjí se od námětu, charakteru činností, a hlavně zájmu dětí.

Klade důraz na pozorování a poznávání přírody praktickou činností a na chápání její důležitosti pro život člověka. Využíváme krásné přírodní podmínky, které se nám přímo nabízí umístěním a okolím naší mateřské školy.

Součástí ŠVP jsou doplňující projekty „Rok v zámeckém parku“ a „Nikdo není sám“. (viz příloha)

Vzdělávací nabídka je společná pro celou školu, dále je konkretizována na úrovni tříd, prostřednictvím třídních vzdělávacích programů, kde jsou pak jednotlivá témata rozpracována podrobněji, přizpůsobena podmínkám ve třídě.

Pořadí a výběr daných témat bude ponecháno na učitelkách ve třídách. Některá témata budou realizována pouze s určitou věkovou skupinou s ohledem na individuální schopnosti a možnosti učení každého dítěte. Nejsou časově vymezena, jejich délka i obsah je přizpůsoben zájmu dětí a úrovni dosažených kompetencí.

Snažíme se pracovat cílevědomě, respektujeme cíle a záměry vzdělávání, směřujeme svoji práci k osvojení očekávaných kompetencí.

5.1 Pravidla pro tvorbu třídních programů

- 1) Při plánování TVP učitelky vycházejí ze školního vzdělávacího programu „Na světě je přece krásně“ a jeho tří tematických bloků, které jsou pro všechny společná a závazná.
- 2) Učitelky si podtémata ŠVP zpracovávají do TVP, která si vybírají dle podmínek, potřeb a zájmů dětí ve své třídě tak, aby děti dále rozvíjely a posouvaly je směrem k cílovým kompetencím.
Při plánování spolupracují obě učitelky, společně se domlouvají na záměru, dílčích vzdělávacích cílech tematické části, na délce jejího trvání a na činnostech, které k naplnění záměrů směřují.
- 3) Učitelky k plánování používají formulář – Třídní vzdělávací program, který obsahuje: název bloku, tematickou část podtématu, záměry, dobu trvání, věkové složení třídy, nabízené činnosti, mimořádné akce, poznámky k průběhu – hodnocení.
- 4) TVP jsou uloženy v jednotlivých třídách.

5.2 Pravidla pro cílenou diagnostickou činnost

- 1) Ve třídách jsou vedeny přehledy o individuálním rozvoji a učení dítěte, PREDICK a portfolio každého dítěte. Dle doporučení PPP nebo SPC IVP pro děti s odkladem školní docházky nebo pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.
- 2) Učitelky provádí diagnostiku cíleně a průběžně si ji zaznamenávají a analyzují.

6 Hlavní cíle předškolního vzdělávání

- 1) rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- 2) osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- 3) získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

1. cíl: rozvoj dítěte a jeho schopnosti učení

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu.
- podporovat stále dokonalejší chápání okolního světa i dětskou radost z rozšiřujících se možností zasahovat do jeho dění, motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe.
- rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a kreativní schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání.
- přispívat k elementárnímu dětskému chápání vývoje, pohybu a proměn, rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi.

2. cíl: osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi.
- v rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání.
- rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sblížování.

3. cíl: získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Předpokladem naplňování tohoto cíle je:

- rozvíjet poznávání sama sebe, vlastních zájmů, možností a potřeb.
- vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry.
- vést děti k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé.
- vést děti k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně, že však za to, jak se rozhodne, a co udělá, odpovídá.

7 Metody a formy vzdělávací práce

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí. Dále se odvíjejí od daných cílů školy a její filozofie.

- **prožitkové učení hrou a činnostmi dětí**
podporují dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí
- **kooperativní učení**
založené na spolupráci
- **situační učení**
založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné praktické ukázky životních souvislostí
- **spontánní sociální učení**
založené na principu přirozené nápodoby
- **aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené**
v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte
- **řízené individuální činnosti**
- **komunitní kruh** - rozhovor, beseda, vyprávění
- **experimentace**
- **výlety**
- **zpracovávání přírodních materiálů**
- **práce s encyklopediemi**
- **práce s chybou**
- **objevování**

8 Vzdělávací obsah

Podzimní dívání s kamarády

Charakteristika:

Prostřednictvím tohoto bloku chceme dětem ulehčit vstup do MŠ. Vytvořit příjemné, vstřícné a podnětné prostředí k adaptaci dítěte na prostředí MŠ. Seznamovat děti s novými kamarády, zaměstnanci, prostředím MŠ a jejímokolím. Společně s dětmi stanovit pravidla chování ve třídě.

Podporovat u dětí rozvoj řečových dovedností, komunikace, pohybových a manipulačních dovedností, základy zdravého životního stylu. Rozvíjet prosociální postoje, ohleduplnost, toleranci. Pozorovat podzimní přírodu, vnímat její krásu, změny, učit se ji chránit. Seznámit děti s dary, které příroda poskytuje, jak lidé obhospodařují pole, louky, lesy, zahrádky. Své poznatky a prožitky spojovat s hudbou – zpívat, tančit, hrát si s písničkami s podzimní tematikou, učit se vše pojmenovat, popsat, nakreslit, namalovat či jinak výtvarně ztvárnit.

Kompetence:

k učení:

- soustředěně pozoruje, objevuje, užívá jednoduchých pojmů, všímá si souvislostí
- získává elementární poznatky o přírodě, kterou je obklopeno, vnímá její rozmanitost a proměny, orientuje se v prostředí, ve kterém žije
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, má zájem o jejich řešení
- známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou dospělého
- postupuje cestou pokusu a omylu, využívá dosavadní zkušenosti, fantazii, představivost, spontánně vymýšlí nová řešení

komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách
- umí naslouchat a slovně reagovat na slyšené
- rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu

sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech
- pomáhá slabším, dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost
- rozpozná nespravedlivost, ubližování, agresivitu a lhostejnost, nevhodné chování

- podílí se na společných rozhodnutích, přijímá odůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobuje se jim

činnosti a občanské:

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, domlouvá se s ostatními, je schopné respektovat druhé
- dokáže rozpoznat silné i slabé stránky, odhaduje rizika svých nápadů
- samostatně rozhoduje o svých činnostech (ví ale, že za svá rozhodnutí odpovídá)

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti vážit si života ve všech formách
- rozvoj dětských přátelství
- ovládat pohybový aparát a tělesné funkce
- rozvoj schopností důležitých k navazování vztahu dítěte k druhým lidem
- rozvoj řečové aktivity kultivovaného projevu
- posilovat prosociální chování ve vztahu ke kamarádům, rodině
- rozvoj zájmu o učení
- rozvoj hudebních dovedností
- vytvářet vztah k místu a prostředí, kde dítě žije
- rozvoj pozornosti
- vytvářet povědomí o přírodním prostředí
- rozvoj prostorových vztahů
- rozvoj řečových schopností
- posilování samostatnosti a psychické odolnosti
- rozvoj a užívání všech smyslů
- posilování prosociálního chování ve vztahu k rodině
- vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem
- rozvoj komunikativních dovedností
- vytvářet základ estetického vztahu ke kultuře a umění
- vytváření kladných postojů k druhému (tolerance)

Očekávané výstupy:

- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (osobní hygiena, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, sebeobslužné činnosti)
- zachovávat správné držení těla
- naučit se zacházet s běžnými předměty, hračkami a pomůckami
- zvládnout jednoduchý grafický projev vědomě využívat všech smyslů
- poznávat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- naučit se správně dýchat a ovládat tempo řeč (výslovnost a intonace řeči)
- odloučit se na určitou dobu od rodičů
- ve známých a opakujících se situacích ovládat své city a přizpůsobovat jim své chování
- navázat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče a překonat stud

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- uplatňovat návyky společenského chování (zdravit, děkovat)
- pochopit, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
- adaptovat se na život v MŠ, aktivně zvládat požadavky plynoucí z jejího prostředí a jeho běžných proměn
- seznámit se a respektovat třídní pravidla
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí (v MŠ, doma, v blízkém okolí)
- sledovat děj pohádky či jednoduchého příběhu
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb dle vzoru a přizpůsobit se podle pokynu
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví podporovat nebo poškozovat, všimnout si nepořádků a škod
- zacházet šetrně s hračkami a ostatními věcmi
- porozumět běžným neverbálním projevům
- vyjadřovat svou představitost a fantazii v tvořivých činnostech

Podtémata:

„Vítáme vás ve školce“

Nabídka činností a příležitostí:

- seznamování s prostředím MŠ – názvy místností a jejich účel, porovnání MŠ – doma,
- zahrada MŠ a její možnosti
- seznámení se svojí značkou, s místem ukládání věcí a hraček
- sebeobsluha v umývárně, WC, šatně, stravování, spánek
- návštěva druhých tříd
- v MŠ cvičíme, kreslíme, malujeme, modelujeme, zpíváme, tančíme, recitujeme...

„Já a moji kamarádi“

Nabídka činností a příležitostí:

- didaktické zábavné hry, námětové, hudební – znát své jméno
- poslech příběhů o kamarádství, vzájemné pomoci
- znát jména pedagogických i provozních zaměstnanců
- hry i rozhovory o rodině, její struktura, jména členů rodiny – jejich funkce
- učit se pravidlům slušného chování – pozdravit, poděkovat.
- výtvarné vyjádření “ To jsem já ve třídě“, „Můj kamarád“, „Moje rodina“...
- hry zaměřené na utváření osobnosti (sociální výchova)
- „Kdo chybí?“, „Uhodni kamaráda“, „Jména sousedů“...
- názvy důležitých budov v obci (MÚ, Pošta, Požární zbrojnice, knihovna, vlakové nádraží) a jejich účel
- zámek a jeho okolí – využití jeho přírodních a kulturních krás k rozvoji estetického citění
- cesta k domovu
- hry s dopravními značkami, prostředky, seznámení s funkcí semaforu, velikosti...

- pozorování dopravy na silnicích, hry na dopravním hřišti
- stříhání, lepení dopravních prostředků, dopravní mozaiky, prohlížení časopisů, rozhovory nad obrázky

„Podzim v lese“

Nabídka činností a příležitostí:

- poznávat a rozlišovat stromy jehličnaté, listnaté, jejich proměny
- všimnout si rozdílu strom – keř, jejich části
- poznávat a sbírat jejich plody (kaštiny, žaludy, šišky, šípky..)
- využití přírodnin (třídění, přiřazování, porovnávání), užitek
- seznamovat se s lesními zvířaty a ptáky (jelen, srna, ježek, křeček, veverka, myši ..) a jejich příprava na zimu
- poslech pohádek, říkadel s jejich hrdiny
- seznamovat s některými druhy hub
- poznatky z praktického pozorování využít v oblasti výtvarné, hudební, dramatizaci
- pozorování přírody na přelomu léta a podzimu – hlavní znaky podzimu
- barevnost podzimu – pojmenovávání barev kolem sebe
- malování v souladu s barvami v přírodě, dojít k barevnému procítění
- vliv barev na samotného člověka
- míchání barev a jejich odstínů
- podzimní loučení s ptáčky (vlaštovky, čápi, ...)
- sluchové, rytmické hry, vokální činnosti,
- využití encyklopedií, literatury
- matematické pojmy více, méně, porovnávání velikostí, číselná řada
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen

„Ovoce a zelenina“

Nabídka činností a příležitostí:

- poznat podle vzhledu, chuti, vůně ovoce a zeleninu
- vést děti k postupnému používání všeobecného pojmu
- upozorňovat na nutnost omýt ovoce a zeleninu před jídlem pitnou vodou
- seznamovat děti s různými úpravami ovoce a zeleniny
- zdůrazňovat význam pro zdraví
- praktické pozorování sklizně brambor, řepy..
- pohádka „O veliké řepě“
- didakticky cílené hry, hry smyslové, říkadla, popěvky, písně
- uspořádání výstavek ve třídách
- výroba různých strašidýlek z ovoce i zeleniny
- ochutnávka – různé ovocné i zeleninové saláty – samovýroba
- návštěva výstavy ovoce a zeleniny „Radost, krása, užitek“

- tvořivé činnosti s přírodninami – „strašidýlka, skřítky“, „kamarádi z lesa“...
- základní pohybové dovednosti a prostorová orientace, říkadla s pohybem
- poslech pohádek, příběhů a říkadel s „ježčím hrdinou“
- práce s knihou, obrázkovým materiálem („Rok s ježky“)
- matematické pojmy – první, poslední, číselná řada...
- květiny v nejbližším okolí, názvy, tvary, barvy, části rostlin – co vše potřebuje rostlina k růstu, péče o ně

„Má vlast“

Nabídka činností a příležitostí

- práce s literárními texty, obrazovým materiálem, sdělovacími prostředky (noviny, časopisy), využívání encyklopedií
- hry na téma dopravy, bezpečné chování v dopravních situacích
- orientace v obci, návštěva důležitých budov, institucí a významných objektů, adresa svého bydliště
- hry a praktické činnosti ze světa lidí, občanského života a práce (povolání, profese – fotbalista, policista, hokejista)
- práce s interaktivní tabulí (seznámení se s mapou ČR, státní hymnou, znakem, vlajkou, státními barvami, významnými místy)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- samostatný projev na určité téma
- hry na téma rodina, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří

Když příroda spí

Charakteristika:

V tomto bloku se budeme snažit o vytváření příjemné atmosféry tak, aby dětemohly naplno prožít krásu adventního času. Prostřednictvím zpěvu koled a poslechu příběhů si děti osvojí poznatky o tradicích a vánočních zvycích. V dětech bude pěstována radost z obdarovávání druhých – výroba dárečků. Seznamujeme se s děním v zimní přírodě, péčí o zvířátka a ptáčky v krmítkurozvíváme poznatky dětí a vytváříme kladný vztah ke všem živým tvorům. Vedeme děti k uvědomění si kulturní a estetické hodnoty dětské literatury. Při pobytu venku a sezónních činnostech zdokonalujeme pohybové dovednosti. Uvědomujeme si, že i sportem pečujeme o své zdraví. Připravujeme se na zápis do 1. třídy, rozvíjíme předčtenářskou gramotnost a předmatematické představy.

Kompetence:

k učení

- soustředěně pozoruje, objevuje, experimentuje
- klade otázky a hledá na ně odpovědi; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě; soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; zadanou práci dokončí; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace
- snaží se problémy řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů
- uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale i za snahu

komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými
- ovládá dovednosti předcházející psaní a čtení
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knihy, PC, audiovizuální technika, telefon aj.)

sociální a personální

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází v okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem
- dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte

činnosti a občanské

- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami a snaží se podle toho chovat
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- rozvoj dramatických dovedností
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy
- rozvoj mravního a estetického vnímání a cítění
- posilování prosociálního chování v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytváření elementárního povědomí a širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- osvojení poznatků a dovedností chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- vést rozhovor, naslouchat druhým
- naučit se z paměti krátké texty
- umět popsat situaci skutečnou nebo na obrázku
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- přirozeně komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v MŠ, doma, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby aj.
- vnímat umělecké i kulturní podněty, pozorně poslouchat, se zájmem sledovat představení
- mít povědomí o společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- osvojit si poznatky dítěti blízké, pro něj smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné pro další učení a životní praxi
- naučit se z paměti krátké texty
- chápat časové pojmy – včera, dnes, zítra, ráno, poledne, večer
- orientovat se v prostoru používáním slov na, pod, za, vedle, nad, ...
- umět využít jednoduché rytmické nástroje
- orientovat se v počtu do šesti, poznat více, méně, stejně.

Podtémata:

„S čerty nejsou žerty“

Nabídka činností a příležitostí:

- výroba Mikulášů, andělů a čertů různými technikami
- přípravy a realizace vystoupení pro Mikuláše, přednes, společná recitace, zpěv
- akce Mikulášská nadílka
- hudebně pohybové aktivity na téma čerti – hry na procvičování orientace v prostoru i v rovině
- kooperativní činnosti ve skupinách, ve dvojicích
- výroba čertovských řetězů
- četba, vyprávění a poslech pohádek
- rozhovory o návštěvě Mikuláše doma

„Vánoční čas“

Nabídka činností a příležitostí:

- seznamování s českými tradicemi a zvyky o Vánocích
- činnosti pro rozvoj fantazie a představivosti dítěte (jak vypadá Ježíšek)
- aktivity přibližující dítěti rozmanitost kultur (Vánoce ve světě, Tři králové)
- činnosti vyvolávající veselí a pohodu – vánoční den v MŠ
- poslech vánočních koled
- hudební činnosti – hudba rychlá x pomalá, hlasitá x tichá, rozlišování zvuků i tónů
- manipulační činnosti, jednoduché úkony s pomůckami, materiálem (výroba svícňů, výzdoba ve třídě)
- pojmenování jednotlivých členů rodiny
- přednes, recitace, zpěv, dramatizace – vánoční posezení s rodiči

„Zvířátka a ptáčky v zimě“

Nabídka činností a příležitostí:

- vnímání krás zimní přírody, charakteristické znaky stromů, keřů
- péče o ptáčky a zvířátka v zimě (krmítka v MŠ, krmení zvířátek v zámecké oboře)
- hledání a určování stop ve sněhu, vytváření vlastních stop a cestiček
- pokusit se výtvarně zachytit zvířecí figuru i s detaily
- zimní spánek zvířat, jak shání potravu, péče o ně
- četba pohádek se zvířecími hrdiny, dramatizace

„Zima kolem nás“

Nabídka činností a příležitostí:

- znaky zimy – sníh, mráz, rampouchy
- rozlišování a pojmenování jednotlivých druhů oblečení
- experimenty a pokusy se sněhem, rampouchy (stopy, cestičky ve sněhu, kreslení do sněhu.)
- zdraví x nemoc, činnosti směřující k ochraně zdraví (zuby), vytváření zdravých životních návyků, prevence nemoci
- seznámení s různými profesemi člověka
- činnosti zaměřené na určování geometrických tvarů, barev
- hry na předpovědi počasí (sněžení, mráz, obleva, mlha, jinovatka, rampouchy – přiblížení terminologie)
- výtvarné zpracování (zimní krajina, sněhulák.) – různé techniky
- procvičování počtu 1-6, počítáme sněhové koule, vločky

„Bylo, nebylo“

Nabídka činností a příležitostí:

- pojmenování nejnámějších pohádkových bytostí
- chápat rozdíl mezi prózou a poezií
- rozlišení vtipu a šikovnosti od lsti a hlouposti
- hledání rýmů
- obohacování slovní zásoby o přídavná jména (jaká je, jaká by měla být..)
- uspořádání na základě časové a dějové posloupnosti (první, poslední, před, za, přes, za rok...)
- práce s knihou, jejich ilustrace
- rozlišení dobra x zla na pohádkových postavách
- dramatizace, improvizace, recitace
- práce s loutkou – slovní projev
- sledování divadla, poslech pohádek, příběhů....
- estetické a tvůrčí aktivity (výtvarné, hudební, pohybové)

„Zimní sporty“

Nabídka činností příležitostí:

- seznámení s různými druhy zimních sportů, co je ke kterému potřeba (led, sníh, lyže, hokejka aj.)
- lokomoční činnosti, sezonní činnosti (bobování, sáňkování, lyžování)
- činnosti pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- uvědomění si vlastního těla, pojmenování jeho částí
- prevence úrazů v zimě (přilba, bezpečnost při bruslení za rybníku, řece)
- činnosti a příležitosti, které vedou děti k ohleduplnému chování, dodržování pravidel a hry fair play
- seznámení s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, audiovizuální technika, telefon)
- konkrétní manipulace s předměty (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání)

„Půjdu k zápisu“

Nabídka činností a příležitostí:

- grafomotorická cvičení, grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen.
- hry pro rozvoj sluchového vnímání (první, poslední písmeno ve slově)
- činnosti pro rozvoj zrakového vnímání (poznat některá písmena, číslice, hledání rozdílů na obrázcích aj.)
- hry nejrůznějšího zaměření, podporující tvořivost, představivost, fantazii
- hry k rozlišování geometrických tvarů
- znát své jméno a příjmení, bydliště, datum narození

- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání.)
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný projev na určité téma
- činnosti pro rozvoj paměti (samostatně přednést básničku nebo zazpívat písničku).

Máme rádi přírodu

Charakteristika:

Tento blok dětem přinese konkrétní poznatky a zkušenosti o živé i neživé přírodě, uvědomění si, jak rozmanitý je svět přírody a život na planetě Země. U dětí bude vytvářen kladný vztah k přírodě a potřeba ji chránit, uvědomit si, jak neblahý vliv mají škodliviny v ovzduší na životní prostředí a zdraví všech lidí. Pozorujeme živočichy i rostliny v různých ekosystémech a vnímáme přírodu všemi smysly. Seznamujeme se a prožíváme lidové zvyky a tradice. Uvědomujeme si rozdíl mezi dětstvím a dospělostí, žijeme v rodině. Učíme se nacházet ochranu a bezpečí u dospělých. Dodržujeme dohodnutá a již pochopená pravidla soužití a chování v MŠ

Kompetence:

k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, přírody, kultury a techniky
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí

k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, vymýšlí nová řešení problémů a situací

komunikativní

- hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje svoje myšlenky, vede dialog
- dokáže sdělovat svoje prožitky, pocity a nálady různými prostředky
- využívá informativní a komunikativní prostředky (knížky, encyklopedie, počítač)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možnost se jim učit

sociální a personální

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, spolupracuje
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně

činnostní a občanské

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky
- uvědomuje si svá práva a práva druhých
- uvědomuje si, že svým chováním může ovlivnit prostředí, ve kterém žije
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých

Dílčí vzdělávací cíle

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými osobami
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, formulovat věty

- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité
- vyvinou volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- orientovat se v prostoru i rovině
- přemýšlet a uvažovat a své myšlenky a úvahy vyjádřit
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
- podílet se na organizaci hry a činnosti
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- spolupracovat s ostatními
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností
- mít povědomí o společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i o jeho dění
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, o jejich vzájemném ovlivňování
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Očekávané výstupy

- pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus
- doprovázet pohyb zpěvem
- kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit
- zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji
- postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky
- zvládat jednoduché úklidové práce
- znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici
- vědět, jak se vyhnout nebezpečí
- používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, popsat situaci
- dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu
- poznat a vyhledat antonyma, synonyma a homonyma
- vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova
- mít povědomí o jiných jazycích a že je možno se jim učit
- rozpoznat odlišnosti v detailech
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky
- udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech
- záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity
- pochopit význam piktogramů
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou
- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva + další směry

- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v řadě
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- chápat, že číslovka označuje počet
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnávat
- řešit labyrinty
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády
- vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy a encyklopedie
- nechat se získat pro záměrné učení
- snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor
- umět kooperovat, dohodnout se s ostatními
- přijmou roli ve hře
- nebát se požádat o pomoc, radu
- přijímat drobný neúspěch
- přirozeně projevovat radost z poznaného a zvládnutého
- umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně a pohybově
- využívat neverbální komunikaci
- obhajovat svoje potřeby, přání, dohodnout se na kompromisu
- chápat, že každý je jiný a jinak se chová
- respektovat rozdílné schopnosti
- cítit sounáležitost s ostatními
- rozlišovat společensky nežádoucí chování
- pojmenovat povahové vlastnosti
- pochopit funkci rodiny a jejich členů
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům a dospělým
- být schopné přistoupit na jiný názor a přizpůsobit se
- uvědomovat si různorodost a pestrost světa přírody a lidí na různých částech naší planety
- mít poznatky o své zemi
- mít poznatky o existenci jiných národů a kultur
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- mít poznatky o zvycích a tradicích kraje
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu
- být citlivý k přírodě

Podtémata:

„Přiletěli čápi“

Nabídka činností a příležitostí:

- pozorování chování čápů na zdejší komíně (dalekohledem)
- pojmenování některých druhů ptáčků (Atlas ptáků)
- poznávání rostlin a živočichů v ekosystému RYBNÍK
- vycházky k místním rybníkům (Konopáč)
- využití souboru SPOLEČENSKÉ HRY – RYBNÍK
- výtvarné zachycení ptáků a zvířat zmíněného ekosystému
- práce s knihou Pět přání = cestování s čápem
- využití tématu v pohyb. hrách a hudebně-pohybových činnostech
- PH Na čápa, PH Na žabky, taneček Vrabec a sýkorka...)

„Příroda se probouzí“

Nabídka činností a příležitostí:

- probouzející se jarní příroda – pozorování zvířat, květin, stromů
- změny počasí (jarní bouřky, oteplování)
- loučení se zimou Morena
- nebezpečné vlivy prostředí
- tradice – příprava na svátky jara – Velikonoce
- malování kraslic, pletení pomlázek, koledy

„Co ze mě dělá člověka“

Nabídka činností a příležitostí:

- uvědomění si, že jsme lidé, pojmenováváme části těla, některé orgány a jejich funkce
- povědomí o růstu těla, o jeho vývoji a změnách
- co prospívá zdraví a co mu škodí
- způsob ochrany osobního zdraví
- osvojování návyků zdravého životního stylu
- seznámení s pěti smysly, rozlišování pomocí všech smyslů
- seznámení s různými profesemi člověka
- význam lidské práce
- respekt a ohleduplnost ke druhému (rozlišování dobra, zla v četbě)
- co a kde nakupujeme – názvy obchodů
- co děláme celý den – spojování časových představ s činnostmi, které děti pravidelně vykonávají (ráno, dopoledne, poledne., noc, den, dny v týdnu, měsíce po sobě jdoucí.)

- základní hygienické. návyky
- vyjádření vlastních pocitů (radost, smutek, ranní vstávání, hry doma, ve školce.)
- jak si chráníme své zdraví (životospráva, oblékání, sport, pobyt na vzduchu.)
- denní pohyb, pitný režim, sebeobsluha

„Naše překrásná Země“

Nabídka činností a příležitostí:

- rozhovory o Vesmíru, Zemi (encyklopedie, různé publikace)
- ocenit a vnímat krásu země – našeho domova
- rozdíl mezi pevninou a vodstvem (ostrov, poušť, prales, moře.)
- význam přírody pro člověka – zdůraznění péče o ní
- neničit okolí, neubližovat živým tvorům
- rozmanitost světa přírody (živá, neživá)
- lidé s různou barvou pleti, mluveným jazykem
- volně žijící zvířata
- základní poznatky o místě a prostředí ve kterém dítě žije
- orientace v okolním prostředí – okolí MŠ a domova
- rozdíl mezi městem a obcí – vesnicí
- důležitá místa v obci
- okrajové seznámení se státními znaky
- znát jména protékajících řek naší obcí (městysem)

„Zvířátka a já“

Nabídka činností a příležitostí:

- hra s obrázky dom. zvířat – rozhovory, vlastní zkušenosti
- hledání společných znaků
- pozorování na vycházkách
- seznamování se způsobem života, s jejich mláďaty, s užitkem
- jak se o ně staráme
- hry s hospodářstvím, první hlásky ve slově
- napodobování zvuků zvířat, zpěv na zvířecí slabiky
- četba pohádek se zvířecími hrdiny
- výtvarné zpracování zvířat – modelína, kreslení, skládání z papíru, malování
- slovní hádanky – poznávání zvířat dle slovního popisu
- co je to rodina, kdo je maminka – námětové hry, četba
- stejné i v přírodě – zvířecí rodina
- hledání přívlastků – jaká je maminka, jaká může být
- výroba dárků a přáníček pro maminku
- příprava kulturního pásma na oslavy jejich svátku

- malování postavy, celé rodiny
- seznámení se s různými druhy zvířat z celé planety – exotická, mořští živočichové, vyhynulá zvířata
- osvojování si poznatků o nich – práce s knihou, encyklopedií, atlasy
- pozorování zvířat v zámeckém parku
- výtvarné zachycení zvířat
- různá pexesa se zvířaty, ...

„Voda kolem dokola“

Nabídka činností a příležitostí:

- společné rozhovory, individuální a skupinová konverzace, pokusy na téma: voda kolem nás (hledáme vodu – zkoumáme; co by se stalo, kdyby nebyla voda, když je vody hodně-povodně)
- skupenství vody (voda ve sklenici, vaříme vodu-pára, voda v lednici/mrazáku – led), vlastnosti vody (zrak, čich, hmat, chuť, sluch)
- koloběh vody v přírodě, počasí: mraky (mlha, kapky, kroupy, vločky), cesta vody od pramínku k moři (ekologie - čistá x špinavá řeka, ...)
- všechno žije, co vodu pije (zvířata, rostliny, lidé - různé národy)
- výtvarné činnosti: malujeme vodu vodou; kresba ryb; koláž
- sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny

„Je tady léto“

Nabídka činností a příležitostí:

- pozorování živočichů na louce, v lese, ve vodě (i pomocí lupy)
- poznávání rostlin a živočichů v některých ekosystémech
- porovnávání skutečnosti – práce s herbáři, atlasy
- využívat pracovní listy – co je správné, co ne a proč
- zapojení dětí do úklidu sokolské zahrady (sběr spadných větviček, ...)
- malování, kreslení – hmyz, motýli, ryby
- závodivé hry ve družstvech – přenášení, podávání, běh, lezení.
- soutěživé hry na stanovištích – hod, skok do písku, výstup na žebřík, míčové a pohybové hry venku
- oslava Dne dětí – slavnostní stolování, dětská diskotéka, zmrzlina v zám. parku, hra na stopovanou, ...
- poznávání různých druhů dopravních prostředků – pojmenování, dělení podle skupin
- vystřihování z časopisů, lepení
- kreslení, malování dopravních prostředků
- trojrozměrné výrobky – z krabiček
- návštěva nádraží – jízda vlakem
- námětové hry s dopr. prostředky – na dopr. koberci

- návštěva dopravního hřiště u ZŠ – dopravní značky
- sestavování dopravních prostředků z konstruktivních stavebnic
- seznámení dětí s možnými nebezpečími, způsoby, jak se chránit (oheň, voda, ...)
- turistika – zvládnout delší trasu, chůze i běh v nerovném terénu
- hry s vodou – sprchování, přelévání
- kam pojedeme na dovolenou, výlet – co vše patří do batohu, kufru
- pozorování letní přírody – výtvarné zachycení, pozorování hmyzu a zvířátek možná nebezpečí, jejich užitek
- nebezpečí úrazu, požáru, bezpečnost o prázdninách

9 Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

9.1 Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně

- naším úkolem je doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat dítěti zajistit dostatečně podnětné prostředí k jeho aktivnímu rozvoji, učení a samostatnosti (za přítomnosti pedagogického asistenta)
- podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), zpracovává Plán pedagogické podpory (PLPP)
- pro děti 2. - 5. stupně jsou podpůrná opatření stanovena ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte a na základě doporučení ŠPZ je školou zpracovaný Individuální vzdělávací plán (IVP)
- úzce spolupracujeme s odborníky Speciálně pedagogického centra, Pedagogicko-psychologické poradny a zákonnými zástupci, abychom dětem zajistili maximální rozvoj jejich schopností
- záměry předškolního vzdělávání a rámcové cíle jsou pro všechny integrované děti totožné, vycházejí z RVP PV – respektují individuální potřeby a možnosti dítěte

Podmínky

- škola zajistí snížení počtu dětí ve třídě a případnou přítomnost asistenta pedagoga v souladu s možnostmi platné legislativy
- s ohledem na vývojová a osobnostní specifika dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mateřská škola zajistí podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání (v oblasti organizace vzdělávání, personálního a pedagogického zajištění, psychosociálního klimatu, spolupráce mateřské školy s rodinou, věcného prostředí)
- učitelky diferencují a individualizují vzdělávací proces při organizaci a plánování činností k osvojení specifických dovedností v rámci individuálních možností dítěte za pomoci stanovených podpůrných opatření
- učitelky se snaží nabízet takové aktivity a pomůcky, aby je dítě bezproblémově zvládlo
- za pomoci lidských zdrojů zabezpečujeme pohyb ve všech prostorách mateřské školy
- v oblasti logopedie spolupracujeme s klinickou logopedkou a zákonnými zástupci, dále s ŠPZ Rychnov n. K.

9.2 Vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných

- zjistíme-li u dítěte projevy mimořádného nadání v jedné či více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ)
- v případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol, tanečních studiích, sportovních klubech, kde, již mají možnost docházet i děti z mateřských škol
- míru nadání dítěte stanoví odborník ŠPZ a případně doporučí stupeň podpůrných opatření
- na základě dohody se zákonnými zástupci a doporučení ŠPZ sestavujeme zpravidla plán podpůrných opatření nebo Individuální vzdělávací plán pro mimořádně nadané děti
- nemůžeme uvést obecné metody a formy práce, neboť vždy je potřeba vycházet z konkrétní oblasti nadání dítěte
- pravidla, která budou učitelky pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat:
- vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál.

9.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. Učitelky v plné míře akceptují vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

Při plánování vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost
- časová nenáročnost
- známé prostředí a nejbližší okolí
- smysluplnost a podnětnost
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte

Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let učitelky úzce spolupracují s rodinou, podporují zvědavost u dětí, snahu po objevování, aktivitu, ale nepřetěžují je. Vytvářejí základy pro postupné osamostatnění dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace směřující k rozvoji osobnosti.

Při vzdělávání těchto dětí využíváme metody práce vhodné pro tuto věkovou kategorii:

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi

Podmínky

- Dětem se snažíme zajistit pravidelný denní režim, emoční podporu, pocit bezpečí, podnětné prostředí a srozumitelná pravidla. Učitelky ve třídě se v přímé pedagogické činnosti překrývají minimálně 2,5 hodiny. Obnovujeme hračky, pomůcky a materiál, který odpovídá počtu a věku dětí.
- Z hlediska organizačního chodu je dětem umožněn individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně oblékání a stravování. Pro pobyt venku nejčastěji využíváme školní zahradu. V případě nepříznivého počasí chodíme s dětmi na krátkou procházku.
- V souladu s právními předpisy bude zohledněn počet dětí ve třídě (§ 2 ods.6 vyhlášky o předškolním vzdělávání).

9.4 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem

Podmínky

- Mateřská škola zřídí skupinu pro jazykovou přípravu dětí s odlišným mateřským jazykem (dále jen OMJ) v případě, že se bude jednat alespoň o čtyři děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné. V případě, že skupina nebude zřízena, jazyková podpora bude dětem poskytována v rámci všech běžných činností v průběhu celého dne, při kterých dochází k přirozenému kontaktu dětí mezi sebou a kontaktu s personálem mateřské školy. Snahou bude rozvoj komunikace, osobnosti a přirozená integrace dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pravidelná konzultace s rodinou je samozřejmostí, pokud to jazyková bariéra dovolí. Poskytování podpory pro jazykovou přípravu se řídí platnou legislativou.

10 Distanční výuka

Poskytujeme distanční výuku pouze v důsledku mimořádných opatření nařízených ministerstvem zdravotnictví a MŠMT.

- distanční výuka je pro děti v posledním roce předškolního vzdělávání a pro děti, které mají odklad školní docházky povinná
- distanční výuka probíhá formou komunikace ve skupině WhatsApp
- formy distanční výuky jsou voleny podle technických podmínek v rodině
- úkoly jsou distribuovány zákonným zástupcům 1x týdně a jsou v souladu s TVP jednotlivých tříd
- výstupy distanční výuky zakládají zákonní zástupci do portfolia dítěte a přinesou do MŠ nejpozději na konci každého měsíce
- pravidelnost hodnocení zadaných činností je v kompetenci každého pedagoga, avšak musí to být alespoň 1x v měsíci

11 Podpora tělesného rozvoje a zdraví – pravidelné činnosti

- **zdravotní cvičení - zpravidla denně**
  - klasické zdravotní cviky mají za cíl posilování a protahování všech svalových skupin, zvyšování obratnosti dětí a celkovou pohybovou koordinaci
  - děti mohou cvičit s různými předměty, podle hudby i bez ní
  - zařazujeme cviky s prvky dětské jógy, na rozvoj hrubé motoriky i k procvičení orientace v prostoru
- **pohybové chvílky - denně**
  - jsou to zejména pohybové hry s různým zaměřením nebo taneční hry
  - hudebně pohybové hry
- **„velké cvičení“ - 1x týdně**
  - probíhá zpravidla 1x týdně, děti cvičí na nářadí a s náčiním, které máme k dispozici (tělových. sestava, nášlapné kameny, žebřiny, lavičky, ...)
- **pobyt venku - denně**
  - denní doba pobytu venku je po maximální možnou dobu a lze ji upravit s ohledem na klimatické podmínky
  - obsah je přizpůsobován danému tématu
  - děti využívají školní zahradu pro běhání, jízdu na koloběžkách, houpání, míčové hry, tvořivé hry s pískem, navštěvují dětské hřiště, které je v sousedství školní zahrady MŠ. Nainstalované herní prvky nabízejí dětem širokou škálu pohybových možností(kolotoče, žebříky, domek se skluzavkou, houpačky, ...)
  - při méně příznivém počasí chodíme na delší vycházky, kde se projevuje malá vytrvalost dětí při chůzi (zámecký park, les, rybník Konopáč a Obecňák, nádraží, Bažantnice, ...)

12 Doplnkové aktivity

- **fotografování**
  - příležitostné fotografování (Den matek, Vánoce, ...)
  - předškolní děti jsou fotografovány individuálně na školní tablo
  - fotografování tříd na ukončení školního roku
- **plavecký výcvik**
  - krytý bazén ve Vysokém Mýtě, nebo v Rychnově nad Kněžnou – pod vedením instruktorů
- **lyžařský kurz**
  - místo – Skiareál Olešnice v Orlických horách, instruktoři z lyžařské školy ENERGY SKI SCHOOL

- **prezentace školy**
  - informativní vývěska pro veřejnost
  - webové stránky MŠ
  - zpravodaj městyse Častolovice
  - kulturní vystoupení
- **spolupráce s PPP a SPC**
  - vyšetření zaměřené na schopnosti a dovednosti potřebné pro úspěšný vstup do školy
  - v prostorách naší mateřské školy (v průběhu dopoledne)
  - umožnění konzultace rodičů s pracovníci PPP
  - společná schůzka s rodiči a pracovníci PPP - školní zralost

13 Pedagogická práce učitelky MŠ v souvislosti s pedagogickými zásadami

ZÁSADA ÚCTY KE KAŽDÉMU ČLOVĚKU

Učitelka:

- vytváří prostředí, ve kterém se děti cítí bezpečně, jistě, spokojeně
- zajišťuje všem dětem v MŠ stejné postavení, žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno
- nikoho nezesměšňuje, nepodceňuje, ani to neumožňuje ostatním
- zbytečně nemanipuluje s dětmi, zbytečně je neorganizuje
- ve vztazích mezi sebou a dětmi pěstuje vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu, sama se chová důvěryhodně a spolehlivě
- vytváří dětem prostředí potřebného klidu, bezpečí i soukromí

ZÁSADA OHLEDU NA VĚKOVÉ A INDIVIDUÁLNÍ ZVLÁŠTNOSTI

Učitelka:

- zajišťuje pravidelný rytmus a řád, který je dostatečně flexibilní, respektuje potřeby dětí a aktuální situaci
- respektuje individuální potřebu aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí, nenutí děti ke spánku na lůžku
- umožňuje nově příchozím dětem postupnou adaptaci
- respektuje potřeby dětí (obecně lidské, vývojové a individuální), reaguje na ně a napomáhá v jejich uspokojování
- nepodporuje nezdravou soutěživost
- pečuje o to, aby děti měly dostatek tekutin v průběhu celého dne, snaží se o maximální pitný režim všech dětí
- při plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí
- sleduje konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět

ZÁSADA OPORY O Kladné rysy dítěte

Učitelka:

- vyhýbá se negativním komentářům
- podporuje děti v samostatnosti
- dostatečně chválí a pozitivně hodnotí

ZÁSADA AKTIVITY DĚTÍ

- pedagogický styl učitelky je podporující, sympatizující, počítá s aktivní spoluúčastí
- samostatným rozhodováním dítěte
- poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený

Učitelka:

- nabízí dětem dostatek řízených pohybových aktivit, vedoucích k osvojení nových pohybových dovedností
- je s dětmi každodenně dostatečně dlouho venku
- umožňuje dětem dostatek pohybu na zahradě i v MŠ
- vytváří si pro činnosti s dětmi vhodné prostředí
- věnuje dětem dostatek prostoru i času pro spontánní hru
- organizuje veškeré aktivity tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem
- vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti
- poskytuje dětem dostatek prostoru pro uplatnění představivosti a rozvoj fantazie

ZÁSADA DEMOKRATICKÉHO VZTAHU MEZI UČITELEM A DÍTĚTEM

Učitelka:

- se sama chová podle zásad zdravého životního stylu, je dětem vhodným vzorem
- zajišťuje vhodný režim – volnost a svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – pro tento řád jsou vytvořena dětem známá pravidla
- dětem předává jasné a srozumitelné pokyny, vede třídu ke vzájemnému přátelství
- programově se věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a vandalismu)
- věnuje dostatek pozornosti konfliktním situacím mezi dětmi
- ve třídě přiměřeně využívá formální i neformální autority

ZÁSADA VŠESTRANNÉHO ROZVOJE OSOBNOSTI UČITELE

Učitelka:

- dbá o svůj další odborný růst, soustavně se vzdělává
- jedná, chová se profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí
- evaluační činnost učitelky je smysluplná, užitečná, z jejích výsledků vyvozuje závěry pro svoji další práci
- ve vztazích s rodiči se snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, je vstřícná, ochotná spolupracovat, spolupráce je na základě partnerství

ZÁSADA NÁZORNOSTI

Učitelka:

- upřednostňuje aktivity, při kterých jsou děti aktivní, účastní se nabízených činností, zkoumají, objevují, prakticky poznávají
- snaží se o to, aby k žádoucím poznatkům docházely děti vlastní aktivitou (vymýšlení, zkoušení, hledání, pozorování)
- pedagogická činnost učitelky odpovídá poslání školy

ZÁSADA CÍLEVĚDOMOSTI

Učitelka:

- dostatečně naplňuje cíle školy dané ročním plánem
- dostatečně naplňuje rámcové a specifické vzdělávací cíle dané ŠVP

ZÁSADA VĚDECKOSTI

Učitelka:

- se plně věnuje dětem a jejich vzdělávání, využívá moderní formy a metody práce, využívá adekvátní výchovně-vzdělávací prostředky
- přiměřeně využívá počítačové techniky v souladu se záměry ŠVP
- obsah vzdělávací práce (témata) jsou v souladu se současnými poznatky a současným chápáním světa

14 Dětská práva, jak jsou uplatňována v naší mateřské škole

Dítě má právo, aby mu byla společností poskytována ochrana (potřeba jídla, oblečení, místa k životu, lékařské pomoci, ochrany před lidmi a situacemi, které by je mohli fyzicky nebo psychicky zranit):

- Prostředí naší mateřské školy je hezké, čisté a vlídné.
- Mám pravidelný denní řád, který znám a vím, co se kdy a kde bude dělat.
- V průběhu dne si hraji a učím se tak, aby mě to bavilo a nebyl jsem unavený.
- Mám zdravý a pestrý jídelníček, mám odpovídající množství jídla po celý den.
- Ve třídách mám po celý den k dispozici nápoje.
- Každý den mám zajištěný dostatek pohybu (ve třídě, v tělocvičně, na zahradě, na vycházkách).
- Paní učitelka nedovolí, aby si mě ze školky odvedl někdo neznámý.

Dítě má právo být respektováno jako jedinec ve společnosti (slušné zacházení, i když nemá pravdu, právo na přátelství, na respektování jazyka, barvy pleti, rasy či sociální skupiny):

- Děti i paní učitelky mi říkají mým jménem.
- Když chci, mohu říkat paní učitelce jménem.
- Když nemám velký hlad, mohu sníst jen tolik, kolik chci.
- Když mi něco nechutná, nemusím to jíst.
- Říkám, co si myslím, i když se mohu mýlit.
- Mohu si vybrat kamaráda, se kterým si chci hrát.
- Mohu si sám vybrat hračku.
- Mohu si odpočinout, když potřebuji.

Dítě má právo na emočně kladné prostředí a projevování lásky (právo žít s každým ze svých rodičů, pokud by mu to neuškodilo, právo mít někoho, kdo se ho zastane, právo být s lidmi kteří ho mají rádi, právo na pozornost a vedení ze strany dospělých, právo dostávat i projevovat lásku...).

- Zná všechny paní učitelky, paní asistentky, paní kuchařky i paní uklízečky.
- Každý den mě paní učitelka přivítá úsměvem.
- Když se o něco snažím, něco se mi podaří, paní učitelka mě pochválí.
- Když se mi nedaří, něco mě bolí, paní učitelka mi vždycky pomůže.
- Když se mi něco nelíbí, něco nechci, mohu to říct a domluvit se, co s tím budeme dělat.
- Ve třídě je veselo, nikdo mi neublíží, mám tu hodně kamarádů a hodně zábavy.
- Zná pravidla, která se musí dodržovat, aby se nám všem ve školce líbilo.

Dítě má právo být respektováno jako jedinec s možností rozvoje, který si chce potvrdit svoji identitu (právo vyrůst v zdravého tělesně i duševně, právo být veden k tomu, aby respektoval ostatní lidi bez ohledu na rasu, náboženství apod., právo rozvíjet všechny své schopnosti a nadání, právo hrát si, právo na soukromí).

- Můžu si hrát, běhat, skákat, smát se, abych byl hodně zdravý a veselý.
- Dospělí mě mají naučit, abych měl rád všechny lidi, i když jsou jiní než já.
- Můžu dělat, co mě baví, co mě zajímá a pro co mám nadání
- Když chci, mohu si hrát sám, mít svoje místo, kam nikdo nesmí, mít své tajemství.

Dítě má právo být respektováno jako individualita, která si tvoří svůj vlastní život (právo ovlivňovat rozhodnutí, co se s ním stane, právo na chování přiměřené věku, právo být připravován na svobodu jednat a žít svým vlastním způsobem).

- Mám možnost samostatně pracovat a rozhodnout se, co budu dělat.
- Mám dostatek času na dokončení her, obrázků, stavebnic, úkolů, jídla, a jiných činností.
- Mám spoustu možností poznávat nové a nové věci a prožívat nové zážitky.
- Mám možnost poznávat svět a věci kolem sebe tak, že si to sám zkusím.

15 Evaluační systém

15.1 Časové rozvržení vlastního hodnocení školy

Co (oblasti)	Kdy (do)	Zodpovídá, vyhodnotí	Poznámky
1. Základní údaje o škole	10.9.	Plocková	
2. Počty dětí	17.6.	Plocková	
3. Podmínky vzdělávání			
- materiální, věcné	26.6.	Pešková	
- organizační	26.6.	Školníková	
- personální	26.6.	Plocková	
4. Průběh a výsledky vzdělávání			
- osobní rozvoj pedagogů	26.6.	Plocková	
- uplatnění vých. vzděl. metod, forem práce	31.1., 26.6.	Plocková	podklady ze tříd
- akce školy	31.1., 26.6.	Pešková	
- zájmové aktivity	26.6.	Karešová	
- rozvoj dítěte	průběžně, 30.6.	všechny uč.	
- ind.plány s OŠD	26.6.	uč.předškoláků	
- evaluace tematických celků	po ukončení	všechny uč.	
- evaluace podtémat	po ukončení	všechny uč.	
- soulad TVP-ŠVP-RVP	26.6.	všechny uč.	
5. Spolupráce			
- s rodinou	26.6.	Boudková	
- se ZŠ a veřejností	26.6.	Boudková	
6. Prevence rizikového chování	26.6.	Šotolová	

Struktura vlastního hodnocení

1. Základní údaje o škole

2. Počty dětí

3. Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je vyhodnocování podmínek pro průběh vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

Evaluace materiálních, věcných podmínek

Cíl: zhodnotit materiální podmínky ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

- vybavení tříd - dětský nábytek
- vybavenost školní zahrady
- dostupnost hraček, pomůcek
- stav budovy

Jakou formou:

- dotazníky
- záznamy z pedagogických a provozních porad
- záznamy o kontrolní činnosti
- analýzou podmínek

Kdo bude hodnotit:

- všechny pedagogické pracovnice i provozní
- rodiče

Časový rozvrh:

- červen

Evaluace organizačních podmínek školy

Cíl: zhodnotit účelnost a vhodnost organizace režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP

Jakou formou :

- kontrolní činnost
- monitoring
- záznamy z porad
- analýzou podmínek
- hospitace

Kdo bude hodnotit:

- všechny pedagogické pracovnice i provozní

Časový rozvrh:

- červen

Evaluace personálních podmínek

Cíl: zhodnotit personální podmínky ve vztahu k naplnění cílů RVP PV

- kvalifikovanost pedagogických pracovníků
- efektivita pracovní doby – u pedagogických pracovníků překryvy
- u provozních pracovníků zabezpečení pořádku na škole

Jakou formou:

- hospitace
- pedagogické a provozní porady

Kdo bude hodnotit:

- vedoucí učitelka

Časový rozvrh:

- červen

4. Průběh a výsledky vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových požadavků a zkušeností, naplnění stanovených cílů a záměrů ŠVP v souladu s cíly RVP PV, výsledků vzdělávání

Osobní rozvoj pedagogů

Cíl: využití nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu

Jakou formou:

- hospitace
- dotazníky
- pedagogické rady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky, vedoucí učitelka

Časový rozvrh:

- průběžně

Evaluace uplatněných výchovně vzdělávacích metod, postupů, forem práce

Cíl: zhodnocení vlastního průběhu a výsledků vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP

Jakou formou:

- hospitace
- konzultace pedagogů
- monitoring

- dotazník
- zpětná vazba od dětí

Kdo bude hodnotit:

- učitelky, děti, rodiče

Časový rozvrh:

- průběžně
- dotazník (květen)

Akce školy

Jakou formou:

- rozhovory s rodiči
- dotazník
- pedagogické rady
- konzultace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- rodiče
- učitelky

Časový rozvrh:

- 2x ročně (leden, červen)
- dotazník

Zájemové aktivity nad rámec ŠVP

Jakou formou:

- dotazník pro rodiče
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- rodiče

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)
- dotazník

Záznamy o rozvoji dítěte

Cíl: vytvořit přehledy o rozvoji a vývojových pokrocích každého dítěte

Jakou formou:

- záznamy do archů
- konzultace učitelek

- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- převážně průběžně, dle aktuální situace a potřeby
- červen

Evaluace individuálních plánů

Cíl: zhodnotit pokroky dětí s odkladem školní docházky, dětí s podpůrnými opatřeními

Jakou formou:

- záznam o dítěti – individuální plán
- konzultace učitelek a pedagog. asistenta
- konzultace s rodiči
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- Učitelky a pedagog. asistent

Časový rozvrh:

- dle potřeby

Evaluace tématického celku

Cíl: vyhodnotit naplnění stanovených cílů (záměrů) v rámci integrovaného celku, stanovit případná opatření

Jakou formou:

- konzultace učitelek ve třídě
- pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- po ukončení integrovaného celku nebo i v jeho průběhu

Evaluace jednotlivých podtémat

Cíl: zhodnotit soulad vytvořených podtémat daného integrovaného celku, případná opatření

Jakou formou:

- záznamy v TVP
- konzultace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- po ukončení daného podtématu

Soulad TVP – ŠVP – RVP PV

Cíl: ověřit soulad TVP-ŠVP-RVP PV, hodnocení naplňování záměrů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce ostatních aktivit školy

Jakou formou:

- pedagogické porady
- hospitační záznamy
- monitoring
- přehledy o rozvoji dětí
- autoevaluace učitelek

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- vedoucí učitelka

Časový rozvrh:

- 1x ročně (červen)

5. Spolupráce

Evaluace spolupráce s rodinou

Cíl: naplnění stanovených záměrů (krátkodobé roční cíle), úspěšnost zvolených metod a forem spolupráce

Jakou formou:

- rozhovory s rodiči
- fotodokumentace
- monitoring mezi rodiči
- provozní a pedagogické porady

Kdo bude hodnotit:

- učitelky
- rodiče (dotazník)
- provozní zaměstnanci

Časový rozvrh:

- červen

Evaluace spolupráce se ZŠ a veřejností

Cíl: vyhodnocení dosažených výsledků, účelnost zvolených metod a forem spolupráce

Jakou formou:

- webové stránky – zveřejnění fotodokumentace
- vystoupení dětí na veřejnosti
- vzájemné schůzky a konzultace

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- červen

6. Prevence rizikového chování

Cíl: vyhodnocení prevence, vhodnost a účelnost zvolených metod a forem vzdělávání

Jakou formou:

- zápisy v TK
- záznamy v knize úrazů

Kdo bude hodnotit:

- učitelky

Časový rozvrh:

- červen

PŘÍLOHY

Obsah:

Školní řád

Provozní řád

Informační systém MŠ

Bezpečnostní opatření pro pobyt dětí v MŠ

Personální obsazení školy

Rozdělení kompetencí učitelek

Minimální preventivní program

Informační systém MŠ

Informovanost zákonných zástupců i veřejnosti o naší mateřské škole je zajištěna nejen prostřednictvím internetových stránek, které jsou umístěny na adrese ms-castolovice.cz, ale i formou nástěnek přímo v mateřské škole a veřejné vývěsky před základní školou.

Cíle k zajišťování zdraví a bezpečnosti dětí při pobytu v MŠ

- 1) vytváření odmítavého postoje ke společensky nežádoucímu chování (agresivita lež, ubližování při vzájemném styku dětí)
- 2) uvědomění si nebezpečných míst v okolí MŠ (rybníky, hlavní silnice)
- 3) osvojení si dovedností správného zacházení s nebezpečnými předměty (pilky, kladívka, drátky, hřebíky)
- 4) pěstovat návyk nesahat na neznámé předměty (stříkačky, bodné a střelné zbraně)
- 5) vytvářet u dětí respekt z neznámých zvířat a chránit se před přenášením chorob zvířaty kousnutím, poškrábáním, uštknutím či bodnutí hmyzem
- 6) - upevňování základních pravidel osobní hygieny a prevence před roznášením nemoci (kýčání, kašláním, pliváním)

- 7) - osvojování jednoduchých poznatků při ošetřování drobných úrazů dospělým, o nutnosti přivolání dospělého v nebezpečné situaci
- 8) - osvojení si návyku nedotýkat se jedovatých látek (čisticí prostředky) a léky neužívat bez dozoru dospělého
- 9) - rozvoj poznatků o nebezpečí ohně, nehrát si s otevřeným ohněm, se zápalkami, zapalovačem
- 10) - vytváření poznatků o základních opatřeních při požáru – úměrně silám dítěte, hlavně okamžitě upozornit dospělého
- 11) - osvojení dovednosti správného zacházení s vodovodními kohoutky, zásobníky s mýdlem
- 12) - osvojení si návyku nesahat na zařízení elektrické instalace (zásuvky, vypínače)
- 13) - uvědomění si nebezpečí styku s cizími lidmi a přílišné důvěry k nim (jízda autem, přijímání sladkostí)
- 14) - vytváření návyku neostýchat se obrátit na dospělé s prosbou o pomoc, nebo jim sdělit závažný poznatek (při úrazu, požáru, krádeže)
- 15) - osvojení si znalostí o základních dopravních značkách a předpisech, které upravují jednání chodců
- 16) - osvojení si návyku správné a pohotové reakce na signály (světelné, zvukové)
- 17) - upevňování správného a ohleduplného chování v dopravních prostředcích (při vystupování, nastupování)

Personální obsazení školy

V naší mateřské škole pracuje šest kvalifikovaných učitelek. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami pomáhá dle stupně postižení pedagogická asistentka.

O pořádek na škole se starají dvě uklízečky.

Pedagogický personál:

zást.řed.	Barbora Svačinová, DiS., Tč. na RD	
zástup	Milena Plocková, Dis.	Kostelec nad Orlicí
učitelka	Petra Pešková	Častolovice
učitelka	Iveta Školníková	Třebešov
učitelka	Jana Boudková	Albrechtice
učitelka	Iveta Šotolová, DiS.	Brocná
učitelka	Renáta Karešová, DiS.	Častolovice
asistentka pedagoga	Soňa Burdychová	Kostelec nad Orlicí
asistentka pedagoga	Kateřina Černá	Rychnov nad Kněžnou

Provozní personál:

uklízečka	Zuzana Tomšová	Častolovice
uklízečka	Kateřina Kodešová	Častolovice
	- částečný úvazek školní asistent	

Rozdělení kompetencí učitelek na škole

- B. Svačínová - zástupkyně ředitele pro předškolní vzdělávání – rodičovská dovolená
- M. Plocková - zástup za B. Svačínovou
- P. Pešková - údržba knihovny, organizace kulturních akcí
- zastupování M. Plockové v době její nepřítomnosti
- J. Boudková - koordinátor papírenského zboží a skladu, úklid zahradního domku a kabinetu hraček
- I. Školníková - úklid kabinetu pomůcek, kronikářka
- I. Šotolová - zdravotník, vývěska u ZŠ
- R. Karešová - webové stránky, tvorba fotoknih